

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU UDRUGE KULTURTREGER ZA 2016.

Udruga Kulturtreger osnovana je 2003. godine a primarno joj je područje rada promocija knjige i književnosti, čitateljskih navika i kritičke kulture, prvenstveno među mlađom publikom te rad s mladima općenito. Udruga stvara prostor za raspravu o društvu i razvija nove modele interakcije između programa i publike potičući na društvenu odgovornost i angažman. Svojim programima udruga povezuje lokalnu zajednicu sa širim nacionalnim i međunarodnim kulturnim scenama.

U 2016. godini glavni projekti udruge Kulturtreger uključivali su redoviti rad Književnog kluba i kluba za mlade Booksa, redoviti rad portala za knjigu i književnost booksa.hr, te redoviti rad Centra za dokumentiranje nezavisne kulture. K tome udruga je organizirala festival Revija malih književnosti – Benelux. Udruga Kulturtreger je imala šest stalno zaposlenih osoba, od kojih su dvije bile na stručnom usavršavanju. Na realizaciji programa i projekata u 2016. godini sudjelovalo je i 66 vanjskih suradnika/ca te 7 volontera.

KNJIŽEVNI KLUB I KLUB ZA MLADE BOOKSA

Rad kluba Booksa podijeljen je na dnevni, večernji i edukacijski program.

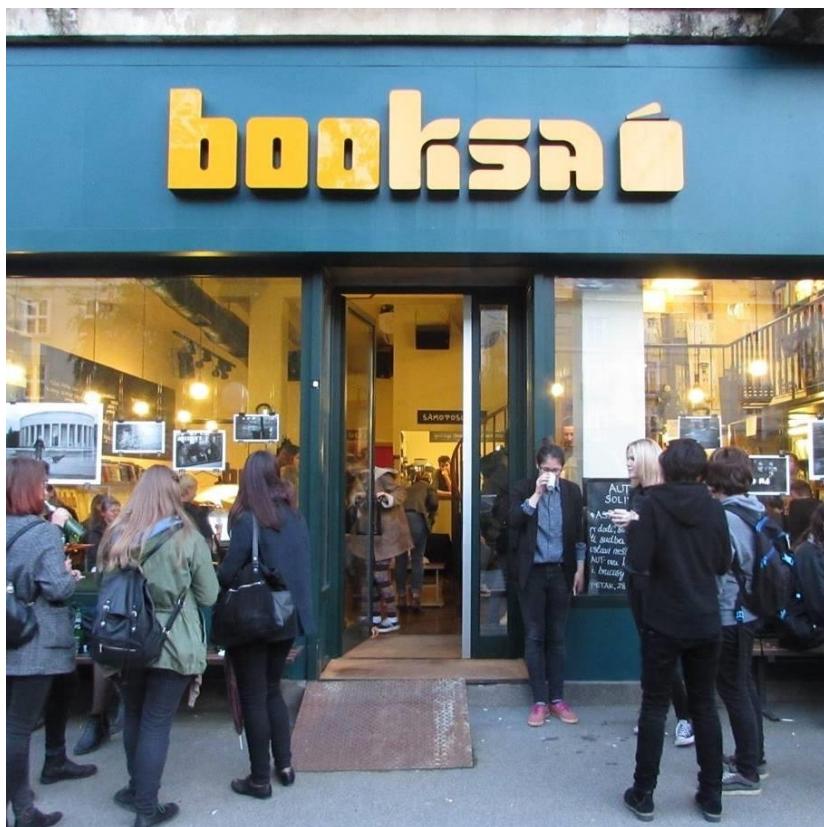
1. Dnevni program

Klub Booksa nalazi se na adresi Martićeva 14d, u centru Zagreba. Klub je otvoren 6 dana u tjednu tijekom cijele godine, izuzev 1. siječnja, Uskrsa, Božića te tri tjedna kolektivnog godišnjeg odmora u ljetnim mjesecima. Radno vrijeme kluba je od 10 do 21 sat, a kada se navečer održava program, klub je otvoren do 22 sata. Tijekom dana članstvo kluba koristi klupski prostor za učenje i rad, bilo samostalno ili u grupi, održavanje sastanaka, te druženje. Za to im je osigurana sva potrebna infrastruktura a što se odnosi na korištenje čitaonice, info-punkta, bežičnog interneta i klupskog računala, te radnog prostora za sastanke.

Čitaonicu čini oko tisuću i pol naslova koji pokrivaju domaću i stranu prozu i poeziju, publicističke naslove iz teorije književnosti, povijesti, filozofije, sociologije, knjige iz područja filma, kazališta i suvremene umjetnosti, dječju književnost i književnost za mlade, te naslove na engleskom, njemačkom, francuskom i talijanskom jeziku. Naslovi iz čitaonice dostupni su članstvu kluba tijekom cijelog radnog vremena a moguća je i razmjena knjiga u smislu da posjetitelji ili članovi koji žele posuditi na duže vrijeme ili zadržati neku knjigu, zauzvrat ostave naslov koji su pročitali. Osim toga, periodično se provode veće razmjene knjiga kada za predloženu donaciju od deset kuna članice i članovi mogu odabrati knjigu koju žele. Ovim akcijama prethode donacije knjiga klubu što podrazumijeva preuzimanje doniranih knjiga, njihov transport do kluba, sortiranje po žanrovima te pohranu u prostor kluba. U ovoj godini takve su akcije održane dva puta – za Noć knjige, 22. travnja te 6. listopada.

Naposljetku, klub Booksa sudjeluje i u akcijama drugih organizacija kada se prikupljaju knjige u humanitarne svrhe što je, primjerice, slučaj s udrugom Futura, daj šapu!, za koju su održane dvije akcije "Najjeftinije knjige u gradu: plaža izdanje!" 1. srpnja 2016. godine te "Najjeftinije knjige u gradu za napuštene životinje: Božićno izdanje" 16. prosinca 2016.

Info-punkt je prostor u klubu u kojem se prikupljaju, sortiraju i prezentiraju promotivni materijali umjetničkih i kulturnih događanja u Zagrebu. Članstvu kluba dostupna je i kantina koja poslužuje pića i napatke te klupsko računalo s pristupom na mrežu. U 2016. godini u klub se učlanilo 1542 novih članova/ica. Dnevni program kluba u 2016. godini ostvario je nešto više od 7,000 posjeta.

U dnevni program kluba potpadaju i aktivnosti čitateljskih klubova. Prvu komponentu Čitateljskog programa čini čitateljski klub – **Booksar Book Club**. Ovo je program kojeg karakterizira stalni interes te redovito privlači nove članice i članove. Važna je odlika ovih klubova što naglašavaju uključivost, odnosno članice i članovi sami predlažu naslove koji se čitaju te aktivno sudjeluju u kritičkom promišljanju literature. Iako je u njima jaka društvena komponenta ovi su programi obrazovnog karaktera gdje se stavlja naglasak na neformalnom prijenosu znanja. Booksar Book Club okuplja 30 članova/ica od kojih je većina u dobi između 25 i 30 godina. Booksar Book Club okuplja više od 30 redovitih članova od kojih je većina u dobi između 25 i 30 godina. Sastanci klubova održavaju se jednom mjesечно a čitaju se isključivo prozni naslovi domaćih i stranih autora. Cilj rada ovog kluba je, osim poticanja i promoviranja čitanja, strukturirano i kvalitetno provođenje slobodnog vremena te aktivnije uključivanje članova u rad organizacije. U izvještajnom razdoblju čitateljski klubovi obradili su sljedeće naslove: **Moulin Rouge** Pierrea le Murea, **Črna mati zemla** Kristiana Novaka, **Orlando**, biografija Virginije Woolf, **Nitko i ništa u Parizu i Londonu** Georgea Orwella, **Norveška šuma** Harukija Murakamija, **Žudnja za životom** Irvinga Stonea, **Nikom ni riječi** Harlana Cobena i **Veseli sprovod** Ljudmile Ulicke, **Nepodnošljiva lakoća postojanja** Milana Kundere, **Nulti broj**, Umberta Eca te **Francuska suita** Irene Nemirovsky.

2. Večernji program

Večernji program kluba Booksar podijeljen je na književni, glazbeni i putopisni program te ugošćavanje ostalih organizacija ili pojedinačnih umjetnika/ca.

Književni program

U sklopu provedbe književnog programa udruge Kulturtreger skupnog naziva **Književni budoar**, održani su književni razgovori unutar četiri tematske tribine: **Strip-tease Matka Vladanovića**, **Književnost, između, Krnja književnost** te tribina **Od riječi do riječi**. Na tribini posvećenoj stripu, primarno domaćoj strip produkciji, gostovali su splitski ilustrator i

strip autor **Alem Ćurin**, koji je predstavio svoje novo izdanje *List vode* posvećeno bardu stripa Hugu Prattu. Razgovor s nagrađivanim strip autorom **Ninoslavom Kuncom** bio je posvećen antologiji njegovog autorskog rada nazvanoj *Kuncutarije*, dok je autorica **Zrinka Ostović** predstavila svoj novi strip album naziva *Antijunakinje* koji kroz odmak postignut humorom problematizira položaj žena u društvu. Hrvatski ratni strip bio je glavna tema razgovora s **Dušanom Gačićem**, strip crtačem i autorom animiranih filmova nastalih prema motivima iz poezije **Vjekoslava Majera**, **Vladimira Nazora** te djela **Miroslava Krleže**. O stripu *Zajebani Lavanderman* na tribini su pričali **Toni Faver Bobanović** – glavni scenarist i **Vančo Rebac** – prvi crtač i **Damir Ercegović**, dok je **Vinko Barić** na tribini pričao o dogodovštinama Baroknog čovjeka.

Glavna tema tribine Književnost, između je istraživanje odnosa književnosti i glazbe te preklapanja između ove dvije umjetnosti. Na ovoj je tribini gostovala mlada riječka spisateljica **Tea Tulić**, a povod razgovoru bilo je objavljivanje albuma govorene poezije (spoken word) naziva *Albumče* što je u nas slabije poznata pjesnička praksa. Voditeljica tribine **Dunja Kučinac** sa spisateljicom i dramaturginjom **Ivanom Sajko** razgovarala je o važnosti glazbe u dramskom pismu te o problematici paralelnog stvaranja u ova dva regista. Pitanje (ne)prisutnosti ženskog glasa u glazbenoj kritici, problematika probaja mlađih autorskih glasova na književno tržište te izazovi i prednosti novih odnosa na relaciji autor/ica – urednik/ica teme su o kojima se razgovaralo s mlađom spisateljicom, novinarkom i glazbenom kritičarkom **Antonelom Marušić** (spisateljskog pseudonima Nora Verde).

Vatroslav Miloš, djelatnik u kulturi, novinar i komparatist također je bio gost tribine Književnost, između s kojim se razgovaralo o glazbenoj kritici i njezinoj ulozi danas, kritičkom novinarstvu u kulturi, odnosu popularne kulture i visoke književnosti, poziciji žena u polju glazbe i glazbene kritike te o međuodnosu nezavisne glazbene scene i književnosti. Sarajevski muzičar i jedan od najcjenjenijih suvremenih izvođača sevdaha **Damir Imamović** na tribini je predstavio svoju novu knjigu *Sevdah* te govorio o bavljenju sevdahom i muzikom uopće.

Prva gošća tribine Krnja književnost koja je posvećena manje zastupljenim književnim žanrovima i temama bila je profesorica **Nevena Škrbić Alempijević** s Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu s kojom je voditelj tribine **Tomislav Augustinčić** razgovarao o suodnosu književnosti i književnog naspram osobnog te pogotovo društvenog sjećanja. Aktivist, publicist i novinar **Saša Šimpraga** govorio je o gradu kao prostoru ne samo nastanka već i izvođenja/dijeljenja književnih djela te je dao svoje odgovore na pitanja kako književnost sudjeluje u stvaranju identiteta i značenja mesta grada i kako kroz književnost možemo djelovati. Nadalje, pjesnikinja i novinarka **Asja Bakić** ponudila je svoje viđenje pojma „LGBT književnost“ te se kritički osvrnula na suvremenu književnu produkciju, domaću i stranu, za koju se smatra da pripada navedenoj književnoj kategoriji. Pitanje prevoditeljskog suautorstva u književnom djelu, kao i problematika i složenost književnog prevođenja bile su teme razgovora s nagrađivanom književnom prevoditeljicom s bugarskog jezika **Ksenijom Banović**. O lezbijskoj prozi - što je lezbijska proza, i za koga, ako postoji, koja su joj glavna obilježja, kako je prepoznati te o queer književnosti općenito, govorila je dramaturginja, sceneristica i prozaistica **Jasna Jasna Žmuk**. ribina Od riječi do riječi bavi se pisanim riječju – ne samo u smislu tzv. umjetničke književnosti – u Hrvatskoj i susjednim zemljama a uređuje ju i vodi književni kritičar i publicist **Dinko Kreho**. Prva njegova gošća na tribini održanoj bila je znanstvenica **Marijana Hameršak**, zajedno s Dubravkom Zimom autorica knjige *Uvod u dječju književnost* čiji je izlazak bio i glavni povod ovom književnom razgovoru. Jedan od prvih autora blogova u Hrvatskoj **Dario Rukavina** gostovao je na ovoj tribini povodom dugo očekivanog izlaska njegovog drugog romana *Brz kao Bruce Lee*, dok je knjiga *Bratstva i ubojsstva, gajđin* cijenjenog novinara i esejiste **Jerka Bakotina** bila glavna tema razgovora s ovim mlađim autorom. Nagrađivana spisateljica za djecu čija su djela prevedena na više od 25 jezika **Jasminka Petrović** iz Beograda bila je gošća tribine posvećene dječjoj književnosti te se pozabavila i pitanjima definiranja ovog žanra kao i njegovim (ne)prikladnim smještanjem u prostor tzv. opće književnosti. O tome kako izgleda pisanje, objavljivanje i općenito bavljenje književnošću u anglosferi i što uopće znači biti afirmiran autor na engleskome govornom

području, te o statusu kanadske književnosti govorio je kanadski pisac **Mark Anthony Jarman**. Ukiđanje *Pojmovnika postjugoslavenske književnosti* bio je povod za razgovor s idejnim začetnikom, autorom i urednikom ove emisije **Borisom Postnikovim**. S Postnikovim, književnim kritičarem, kritičarem medija i publicistom, razgovaralo se i o općem odnosu između književnosti, književne kritike i medija na našim prostorima.

Osim navedenih književnih tribina, u književnom klubu Booksa održalo se i nekoliko književnih razgovora u sklopu programa **Piščev dnevnik**. Ovo je program kojeg je u književnom klubu Booksa uređivao i vodio cijenjeni srpski pisac **David Albahari** koji je kao svoje goste pozivao osobe koje su imale velik utjecaj na njegov stvaralački rad. Tako su u razdoblju od 10. do 12.5. njegovi gosti u sklopu ovog programa bili kanadski filozof i publicist **Mark Kingwell**, srpska spisateljica mađarskog porijekla **Ildiko Lovas**, te belgijski pjesnik, pisac, eseijist i književni kritičar **Marc Quaghebeur**. U sklopu ovog programa, a u suradnji s izdavačkom kućom Fraktura u književnom klubu Booksa je gostovao i jedan od najcijenjenijih i najpoznatijih pisaca današnjice **David Grossman**.

Tijekom 2016. godine književni program kluba Booksa ugostio je i druge autore i autorice iz inozemstva. Američki pjesnik **Dan Boehr** bio je gost rezidencijalnog programa centra Pogon i tijekom boravka u Zagrebu održao je pjesničku večer zajedno s dvoje hrvatskih pjesnika – **Anom Brnardić i Tomicom Bajšićem**. Dvije slovenske pjesnikinje te jedan pjesnik mlađe generacije – **Leonora Flis, Katja Gorečan i Aljaž Koprivnikar** - predstavili su se u književnom klubu Booksa kroz čitanje poezije i razgovor s moderatoricom **Asjom Bakić**, a program je organiziran u suradnji s Veleposlanstvom Republike Slovenije u Zagrebu. Islandski književnik **Sjon** gostovao je u Booksu povodom izlaska hrvatskog prijevoda njegovog romana **Plava lisica** (ovo je gostovanje ostvareno u suradnji s izdavakom kućom V.B.Z.). U suradnji s Multimedijalnim institutom organizirano je gostovanje američke pjesnikinje, esejistice i predavačice na Kansas City Art Institute **Anne Boyer** koja je predstavila svoju novu knjigu, zbirku poezije u prozi **Garments Against Women**.

Najhvaljeniji mladi irski pisac **Rob Doyle** gostovao je u književnom klubu Booksa zajedno sa svojim hrvatskim kolegom, mladim piscem **Andrijom Škarom** a njihov je razgovor moderirao novinar i književni kritičar **Neven Svilar**.

U sklopu manifestacije Design District Zagreb, na platou ispred kluba Booksa održan je književni razgovor s autoricama i autorima koji su ove godine predstavljali Hrvatsku na Sajmu knjiga u Londonu. To su bili **Sibila Petlevski, Milena Benini, Marko Dejanović** te izdavač **Ivan Sršen** iz izdavačke kuće Sandorf, a razgovor je moderirala **Miljenka Buljević** iz udruge Kulturtreger koja je također bila gošća navedenog sajma. K tome, za vrijeme manifestacije Design District Zagreb klub Booksa organizirao je mali sajam knjiga na kojem su u parku ispred kluba svoja izdanja čitateljskoj publici predstavili Naklada Oceanmore, MeandarMedia, Sandorf, Durieux i Naklada Pelago.

U sklopu Književnog budoara nastavljene su i suradnje s književnim festivalima i strukovnim udruženjima. Tako je u siječnju, u suradnji s Hrvatskim P.E.N. centrom održana pjesnička večer čitanja poezije za palestinskog pjesnika **Ashrafa Fayadha** koji je u Saudijskoj Arabiji bio osuđen na smrt. Ova akcija (na kojoj je sudjelovalo preko deset poznatih hrvatskih pjesničkih imena - **Sibila Petlevski, Sonja Manojlović, Sanja Lovrenčić, Branko Čegec, Miroslav Mičanović, Ivan Herceg, Ervin Jahić, Dinko Telečan, Tomislav Domović, Monika Herceg, Kemal Mujičić Artnam** i drugi) bila je dio široke međunarodne akcije koja je rezultirala smanjenjem kazne za Ashrafa Fayadha sa smrte na kaznu zatvora od osam godina. Na prvi dan proljeća koji je ujedno i Međunarodni dan poezije, također u suradnji s Hrvatskim P.E.N. centrom i Centrom za mirovne studije održana je večer čitanja pjesama za izbjeglice naziva „Pjesma za izbjeglice“ na kojoj je ponovno sudjelovalo oko petnaest važnih hrvatskih pjesničkih imena (**Sibila Petlevski, Sanja Lovrenčić, Lidija Bajuk, Tonko Maroević, Mladen Machiedo, Drago Štambuk, Monika Herceg, Marina Katinić, Ana Škvorc, Lana Derkač, Branko Čegeca, Luka Mavretića, Tomica Bajšić, Drago Glamuzina...).**

Književni klub Booksa dugogodišnji je suradnik Festivala europske kratke priče pa su tako ove godine u sklopu ovog festivala u klubu gostovali **Miroslav Mićanović**, rumunjski pjesnik **Cosmin Perta**, srpski književni kritičar i izdavač **Vlada Arsenić**, britanska spisateljica **Kerry Hudson**, katalonska spisateljica **Bel Olid**, hrvatska spisateljica **Nora Verde** te novinarka i kritičarka **Barbara Gregov**. Ove se godine nastavila i suradnja s Međunarodnim festivalom suvremene poezije **Brutal** čije se zatvaranje održalo u klubu Booksa a nastupile su pjesnikinje sa sjevera Europe: **Sanne Hartnor** (Švedska), **Ester Naomi Perquin** (Nizozemska), **Sanne Tahvanainen** (Finska) i **Sigurbjörg Þrastardóttir** (Island). Na svim navedenim događanjima ukupno su sudjelovala 963 posjetitelja/ice.

Tribina Od riječi do riječi: Dinko Kreho i Boris Postnikov

Glazbeni program

U sklopu glazbenog programa kluba Booksa redovito su se održavali koncerti autorske glazbe pod nazivom Škrabica te sastanci slušateljskog kluba naziva **Audio klub@Books**.

Koncerti u sklopu programa Škrabica održavali su se jednom mjesечно, četvrtkom, a njihov glavni cilj bio je pružiti podršku mladim i/ili još neafirmiranim kantautorima/cama. Osim što inzistira na izvođenju autorske glazbe, posebnost ovog programa je i što ne podržava za današnje prilike tipičnu klupsку atmosferu na koncertima koju karakterizira buka, odnosno razgovaranje publike međusobno ili na mobitel. Koncerti u sklopu Škrabice izvode se u tišini, uz punu pažnju publike te, također netipično, ovako bliska i intimna atmosfera između izvođača i publike rezultira neposrednim davanjem povratnih informacija (publika), odnosno dijeljenjem priča i anegdota vezanih uz nastajanje pojedinih skladbi i njihovih izvedbi (kantauri/ce). Na takvom se ponašanju mora inzistirati i zbog činjenice što se glazba izvodi u potpuno akustičnoj verziji, bez ozvučenja. Ovaj program vodi mladi novinar, pisac i glazbeni kritičar **Andrija Škare** koji je na toj poziciji ovoga proljeća zamijenio blues glazbenika **Adama Semijalca**. Ovo su koncerti održani u sklopu Škrabice: Bebe Na Vole (Adam Semijalac), Sleepyheads, Clouie (**Tomislav Đudarić**), Marshmallow Notebooks (**Matija Habijanec**), Elephant and the Moon (**Petar Vranić**), Kensington Lima (**Josip Radić**), Lovorka Sršen, Letarg, Denis Katanec i Ivan Grobenski.

Škrabica, koncert Denis Katanec

Slušateljski klub Audio klub@Booksa pokrenut je na inicijativu članica i članova Bookse te poznatog publiciste i glazbenika **Ante Perkovića**. Radi se o programu koji ima sličan princip funkcioniranja kao i čitateljski klubovi. Naime, slušanje glazbe, kao i čitanje, vrlo je osoban i subjektivan čin koji se produbljuje i proširuje kada se mišljenja i dojmovi podijele s drugima. Različiti ljudi čuju i shvaćaju to što su čuli na različite načine, a kako su pokazali razgovori u sklopu Audio kluba@Booksa, ponekad se može raditi i o dijametralno suprotnim doživljajima. Cilj je potaknuti kritičku razmjenu mišljenja, ali temeljeno na kvalitetnim komunikacijskim praksama i kulturi dijaloga. Sastanci ovog kluba bude veliki interes kod mlađe publike te bilježe odličnu posjećenost. Do ljeta ove godine sastanke je moderirao novinar, publicist i glazbenik Ante Perković kojega je potom zamijenio **Matej Ivušić**, mladi glazbeni kritičar. Na sastancima ovog slušateljskog kluba preslušani su i prodiskutirani sljedeći albumi: In The Aeroplane Over The Sea, Natural Milk Hotel, Istina, Dječaci, In the Rainbows, Radiohead, Triestri, High5, Justified, Justin Timberlake, Vssr, Valentino Bošković, The xx, Čovječe ne ljudi se. Događanja u sklopu Glazbenog programa posjetilo je 340 osoba, ojačana je afirmacija kantautora kroz pomoć u promociji njihova rada, članstvo kluba i mediji informirani su o novim kvalitetnim autorskim glasovima.

Audio klub @Books

Putopisni program

Putopisna predavanja su program koji je uveden na zahtjev klupske članstva te od samog svog početka bilježi odličnu posjećenost i konstantan interes. Putopisna predavanja u klubu Booksa dala su prostor osobama koje putuju na nekonvencionalan način i polažu veliku pažnju na društveno odgovorno putovanje, odnosno ne oslanjaju se na standardne turističke usluge. Ovdje se radi o putnicima koji putuju samostalno i koriste servise koji im omogućuju da sami kreiraju itinerar i način na koji će putovati uz bitno smanjenje troškove. U ovoj godini održana su sljedeća putopisna predavanja: Nepal, predavač **Alan Wittner**, putovanja i volontiranje, članice Volonterskog centra Zagreb, Patagonija, predavač **Borna Kačić**, Somalija, predavači članice i članovi Centra za mirovne studije, Island, predavačica **Antonija Jelić**, SAD, predavačica **Mima Simić**, Kako jeftinije putovati **Dijana Habjan**, Šri Lanka, **Kristijan Grubišić**.

Na putopisnim predavanjima bilo je ukupno 350 posjetitelja, članstvo kluba informirano je o načelima društveno odgovornog putovanja, o mogućnostima povoljnih tj. jeftinih putovanja i o mogućnostima volontiranja i/ili rada u stranim zemljama

Putopis: Kristijan Grubišić: Šri Lanka

Filozofski cafe i Feministički kružok

Sljedeću cjelinu čine strukturirana i vođena druženja i razgovori na teme od zajedničkog interesa članica i članova Filozofskog cafea i Feminističkog kružoka. Filozofski cafe jedan je od oblika filozofske prakse kojim se potiče i promiče slobodno, kritičko, vlastito, i javno mišljenje, a ponajviše razmjena istoga među sudionicima. Okvir rada podrazumijeva da sudionici sami predlažu i biraju teme koje se kreću u širokom rasponu od aktualnih, političko-ekonomskih, preko umjetničkih, kulturnih, znanstvenih, filozofskih, religijskih, sve do osobnih, intimnih i svjetonazorskih tema. Drugim riječima, sve su teme prihvatljive dokle god su u skladu s poštivanjem slobode i prostora drugoga i drugačijega. Tijekom prošle godine Filozofski cafe se sastao ukupno 12 puta, a razgovore je moderirala doktorandica filozofije **Nikolina Iris Filipović**. Feministički kružok je nastao na inicijativu članova kluba Booksa koje/i su izrazili zabrinutost zbog u hrvatskoj javnosti sve češće prisutnih izjava koje suptilno proizvode i podržavaju rodnu nejednakost te ukazuju na nerazumijevanje toga što je feminism i zašto ga kao društvo trebamo. Sastanci su se održavali u formatu facilitirane diskusije a moderatori su bili **Branimir Lukić i Martina Nekić**. Teme razgovora su se određivale glasanjem sudionika/ca sastanaka, a na temelju širokog popisa tema kojeg su sve/i prisutne/i zajednički sastavili/e. Ova se grupa prošle godine sastala ukupno 5 puta.

Sastancima Filozofskog cafea u projektu je prisustvovalo 15 osoba, dok je na mailing listi ove grupe preko 60 osoba, dok je u slučaju Feminističkog kružoka sastancima u projektu prisustvovalo 10 osoba dok je na mailing listi kluba 45 osoba. Članstvo ovih skupina razvilo je vještine kvalitetnog dijaloga, međusobnog uvažavanja i principa kvalitetnog slušanja, članstvo je također upoznato je s različitim filozofskim pristupima važnim društvenim temama, kao i različitim oblicima feminističke teorije i prakse.

Ugošćavanje ostalih organizacija ili pojedinačnih umjetnika/ca

Program ugošćavanja podrazumijeva besplatno ustupanje prostora kluba i pružanje logističke i promocijske podrške organizacijama civilnog društva aktivnim u području umjetnosti i kulture, te pojedinačnim umjetnicama i umjetnicima koji nemaju vlastiti prostor, niti sredstva kojima bi platili najam nekog komercijalnog prostora. Ovo je dio programa za kojim postoji velika potražnja te se on provodi u svom punom kapacitetu. Navedene organizacije i pojedinci koriste prostor kluba Booksa za predstavljanje svojih projekata, a osim ustupanja prostora i tehnike koja im je potrebna za kvalitetno predstavljanje vlastitog rada, klub im pruža podršku u promocijskom smislu – pomoći pri sastavljanju najava događanja, informiranje članstva kluba putem portala booksa.hr, društvenih mreža (Facebooka i Twittera) i klupske newslettera, te slanjem najava medijima. Također, sva događanja u klubu Booksa se fotografiraju a fotografije se potom podijele na društvenim mrežama i dostupne su korisnicima ovog programa za daljnje korištenje.

Ove godine klub Booksa ugostio je **50 događanja**:

- Francuska srijeda, druženje frankofona i frankofila, voditelj Alexis Messmer - 13.1.
- Književnost izvan polica, predstavljanje mladih spisateljica Sonje Krivokapić, Ive Šaronja i Jelene Hrvoj - 21.1.
- Mediji i I. svjetski rat, predavanje Petera Plenera u organizaciji Odsjeka za germanistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu - 22.1.
- Francuska srijeda, druženje frankofona i frankofila, predavanje o francuskom piscu Georgesu Perecu - 3.2.
- Predstavljanje novog broja časopisa za kulturu Sušačka revija - 4.2.
- „Zaustavimo TTIP“, tribina platforme Zaustavimo TTIP - 11.2.
- Predstavljanje knjige „Priđite bliže: o kazalištu i drugim radostima“ Une Bauer - 12.2.
- Predstavljanje zbirke pjesama „Dok me ne razbiješ“ Kristine Špiranec - 19.2.
- Predstavljanje knjige „Ja, Jesusa“ Elene Poniatowske mlade izdavačke kuće Iris Illyrica - 25.2.
- Francuska srijeda, druženje frankofona i frankofila, rad na vježbama francuskog Jezika - 2.3.
- Predstavljanje programa Summer University, Udruga studenata Europe AEGEE Zagreb - 1.4.
- Predstavljanje knjige „Između koljena“ Božice Dragaš - 08.4.
- Predstavljanje knjige „Tijelo u dijalogu – ženske performativne prakse u Hrvatskoj“

Ružice Šimunović, izdanje hrvatskog ogranka Međunarodne udruge likovnih kritičara - 13.4.

- Predstavljanje zbirke poezije „Politika, pornografija, poezija“ mladog pjesnika i novinara Bojana Marjanovića - 20.4.
- Predstavljanje izložbe fotografskih radova mladog umjetnika Ivana Idžočića naziva „Tu, blizu“- 21.4.
- Predstavljanje knjige „Moving Together, Theorizing and Making Contemporary Dance“ u suradnji s plesnim centrom Tala i Akademijom dramske umjetnosti - 26.4.
- Književna večer s autorom: Slobodan Šnajder, povodom izlaska njegove knjige „Doba mјedi“ - 28.4.
- Prikupljanje sredstava i druženje – solivečer, LGBTIQ inicijativa Filozofskog fakulteta 'AUT' - 29.4.
- Brazilska poezija i povijest, ugošćavanje festivala Brazilactica i udruge Amazonas - 5.5.
- Tribina Roza hipnoza „Gdje su naši prostori?“ u organizaciji udruge Zagreb Pride - 17.5.
- Čitanje poezije, ugošćavanje Dramske sekcije Kluba studenata elektrotehnike/KSET
– Stiholoporter - 20.5.
- Dobra špajza u Booksi – svakog četvrtka
- Predstavljanje dvobroja časopisa za kulturu i umjetnost „15 dana“ - 2.6.
- Francuska srijeda, druženje frankofona i frankofila, francuska poezija - 8.6.
- Predavanje Franka Dote „Bio jednom protuprirodni blud“ u organizaciji udruge Zagreb Pride - 8.6.
- Predstavljanje novog beogradskog časopisa za kulturu i umjetnost „Zent“ - 9.6.
- Tribina Roza hipnoza „Di su pare?“ u organizaciji udruge Zagreb Pride - 14.6.
- Spisateljska čitaonica Milene Benini - 29.6.
- Predstavljanje „Otkrij Erasmus+“ udruge Syncro Synergy Croatia - 30.6.
- Najjeftinije knjige u gradu: plaža izdanje! Humanitarna akcija za udrugu Futura, daj Šapu - 1.7.
- Predstavljanje online časopisa za književnost „NE-MA“ - 7.9.
- Predstavljanje knjige „Preko granice“ autora H. S. Mantoa uz predavanje prof. Krešimira Krnica - 14.9.
- Predstavljanje knjige „Prolazak kroz zid“ spisateljice Dine Ivan - 16.9.
- Signalistička poezija i zbirka „Razgovori s Hertom“, mladi pjesnik Vladimir Milojković - 23.9.
- Predstavljanje jesenskog dvobroja časopisa za kulturu i umjetnost „15 dana“ - 30.9.

Godišnji izvještaj o radu udruge Kulturtreger za 2016. godinu

- Predstavljanje debitantske zbirke poezije „Stihovi dna“ lingvistice i aktivistice Dijane Čurković - 12.10.
- Predstavljanje romana „Bog mi je svjedok“ dobitnika Europske nagrade za književnost Makisa Tsitasa, u suradnji s nakladom Oceanmore - 13.10.
- Panel o depatologizaciji tijela interspolnih osoba i identiteta transrodnih osoba, udruga TransAid Hrvatska - 28.10.
- Zatvaranje 10. izdanja Brutala - 14.10.
- Francuska srijeda: kviz - 2.11.
- Male dvorane i fontane by Little John - 11.11
- Tribina Roza hipnoza „Di su ljudi?“ u organizaciji udruge Zagreb Pride - 16.11.
- Predstavljanje: "Izgnani" Ivane Delač - 25.11.
- Tribina Roza hipnoza „Papire na sunce!“ u organizaciji udruge Zagreb Pride - 30.11.
- Predstavljanje antologije slovenske poezije - 6.12.
- Francuska srijeda: društvene igre - 7.12.
- Čitajmo između redaka - Priručnik za razvoj medijske pismenosti - 9.12.
- Razgovor: Nora Verde i zbirka priča „O ljubavi, batinama i revoluciji“ - 17.12.
- Bojan Gagić: Možda je ovo moj grad - 27.12.
- Predstavljanje zbirke priča Marka Dejanovića "Van brloga" - 28.12.

Predstavljanje knjige „Prolazak kroz zid“ spisateljice Dine Ivan

3. Edukacijski program

U sklopu Edukativnog programa koji se u 2016. godini proveo u klubu Booksa, održane su edukacije iz kreativnog pisanja proze (forma kratke priče) te edukacija iz umjetničke fotografije.

Radionica kreativnog pisanja proze je radionica koju vodi jedan od najcjenjenijih hrvatskih suvremenih književnika **Zoran Ferić**. Radionica je počela s radom sredinom siječnja 2016. godine i na njoj je sudjelovalo 10 osoba – **Josipa Marenić, Darja Šveljević, Ena Katarina Caufield, Ana Crnjac, Denis Vlašiček, Andrej Matičić, Ana Isaura Radoš, Andrea Baričević, Snježana Mihačić, Lena di Sopra**. Ovih deset polaznika odabrao je Zoran Felić (od ukupno 18 prijavljenih) na temelju kratke biografije koju su dostavili te na temelju kraćeg književnog teksta koji je bio obavezan dio prijave. Kako je namjera radionice da bude od što veće koristi za polaznike od polaznika se ne očekuje visoka razina kvalitete poslanih tekstova, niti bilo kakva izobrazba iz polja bliskih kreativnom pisanju, već da pokažu nadarenost te motivaciju da razviju svoje spisateljske vještine.

Radionica se sastojala od zajedničkog rada jednom tjedno, a u razdoblju između sastanaka polaznice i polaznici samostalno rade na svojim tekstovima. Ukupno je održano deset sastanaka polaznica i polaznika s mentorom Fericem koji je svakog tjedna zadavao nove zadatke fokusirane na vježbanje raznih spisateljskih tema, vještina i stilova te se vježbalo javno čitanje priča i stilsko oblikovanje rečenice. Metoda nastave je grupni rad s komentarima mentora i polaznika pa se osim u pisanju, polaznike poticalo da unaprijede svoje vještine u konstruktivnom izražavanju kritike te formuliranju stavova. S obzirom da je atmosfera ovih sastanaka bila neformalna, polaznicima je bilo lakše raditi na tekstu uvažavajući kritike drugih polaznika i mentora te biti proaktivniji i konstruktivniji u izražavanju kritika i stavova. Oni/e koji nisu bili prisutni na jednom sastanku, svoje bi radove čitali/e na sljedećem. Dio nastave odvijao se putem mailing liste cijele grupe na kojoj su se razmjenjivale relevantne informacije te provodio mentorski proces. U sklopu ove radionice održana su i dva predavanja/konzultacije polaznika s poznatom hrvatskom spisateljicom **Ivanom Bodrožić** te s vlasnikom i glavnim urednikom izdavačke kuće Fraktura, **Seidom Serdarevićem**. Svrha ovih predavanja/konzultacija bila je da se polaznici/e iz prve ruke upoznaju s načinom funkciranja književno-izdavačkog tržišta, strategijama i praksama korisnim za pisce u nastajanju te znanjima vezanim za poslovnu komunikaciju i kreiranje portfolija.

Javno čitanje priča polaznika radionice održano je 18. svibnja ove godine u klubu Booksa a priče polaznika objavljene su na portalu booksa.hr, u rubrici Zadaćnice te su dostupne na ovoj poveznici: <http://booksa.hr/zadacnica/fericeva-radionica-kratke-price>. Dva tjedna nakon javnog čitanja, koncem svibnja i početkom lipnja, polaznice i polaznici radionice kroz nekoliko sastanaka u Booksu podijelili su svoja iskustva i dojmove s radionice, s javnog čitanja, razmijenili su informacije o prijavama na razne natječaje za kratku priču i dogovorili buduću suradnju u finalizaciji priča, međusobnom savjetovanju i zajedničkom praćenju književnih događanja u Gradu Zagrebu.

Čitanje radova polaznika Radionice kreativnog pisanja proze, Zoran Ferić i Snježana Mihačić

Radionica umjetničke fotografije je radionica u trajanju od tri mjeseca, a voditelj radionice nagrađivani je fotograf **Davor Konjikušić**. Radionica se održava jednom tjedno, a sastavljena je od teorijskih predavanja, prezentacije multimedijalnih materijala, diskusijskih grupa, terenske nastave i praktičnog rada na osobnom fotografском projektu koji se na kraju programa javno prezentira u Booksi. Namjera je da polaznici kroz radionicu razviju osobni kritički pristup, te stvore osnovu za nastavak samostalnog rada i učenja. Usvajanjem novih teoretskih znanja, razumijevanjem recentnih fotografских rasprava, te kroz praktičan i dinamičan rad na fotografском projektu podupire se razvoj kreativnog potencijala i senzibiliteta svakog polaznika/ce ponaosob.

Radionica je namijenjena svim punoljetnim osobama koje već imaju osnovno tehničko znanje o korištenju fotografskog aparata, a prvenstveno studentima i studenticama koje se namjeravaju baviti fotografijom, kao i svima onima koji se pripremaju za ulazak u svijet umjetničke fotografije. Na ovu radionicu prijavilo se 16 osoba, a primljeno je njih 11 dok su se na završnoj večeri 4. ožujka u klubu Booksu predstavili radovi njih petoro.

Kristina Đakulović u svom se radu bavila hodanjem, ali indirektno gradom Rijekom. Okretanjem perspektive stvorila je zanimljivu vizualnu kompoziciju u kojoj pokazuje tjeskobu najkišnjeg grada na Jadranu, ali pri tome ne lišava promatrača ni određenog mira i ljepote. **Robert Knežević** je svoju seriju započeo propitivanjem objekata koji su nekada bili u funkciji, poput napuštenog stana ili zatvorenog hotela, da bi se na kraju posvetio prostoru Zagrebačkog Velesajma donoseći fotografске pejzaže kakve se vrlo rijetko mogu vidjeti. **Marija Stupar** se u svojem radu počela baviti polusrušenim zidom u Branimirovoj ulici, da bi svoje zanimanje kasnije proširila na uvijek aktualnu temu zagrebačke industrijske baštine. **Katarina Zlatec** predstavila je dva rada. U svom prvom radu bavila se svojom zajednicom cimera i nesigurnošću života u podstanarskom prostoru. U drugom radu bavila se plinskim stanicama u okolini Đurđevca, postrojenjima koja osim što pružaju radna mjesta ljudima u ovome kraju, od samog početka predstavljaju i opasnost za ljude i okoliš. **Tomislav Žmara** također se predstavio s dvije serije radova. U prvoj seriji pokazao je noćne zagrebačke pejzaže praznog grada kojeg pretvara u urbanu scenografiju, dok je u drugom radu skener pretvorio u foto aparat fotografirajući različite predmete.

Fotoalbum koji je pratio odvijanje radionice (rad na sastancima, studijska putovanja, predstavljanje radova u Booksu):

[https://www.facebook.com/drugikadar/photos/?tab=album&album_id=586049288227580.](https://www.facebook.com/drugikadar/photos/?tab=album&album_id=586049288227580)

Radionica umjetničke fotografije – Davor Konjikušić i Kristina Đakulović

CENTAR ZA DOKUMENTIRANJE NEZAVISNE KULTURE

Tijekom 2016. godine u Centru za dokumentiranje nezavisne kulture provedene su sljedeće aktivnosti:

Arhiviranje u Centru za dokumentiranje nezavisne kulture

Tijekom 2016. godine u Centru su se kontinuirano provodili procesi prikupljanja, pohrane, obrade katalogizacije materijala. Prikupljeno je oko 500 novih jedinica građe koja se trenutno nalazi u Centru u različitoj fazi obrade (katalogizirano je 117 monografskih publikacija i 82 primjeraka sitnog tiska, izrađeni su ili prepravljeni metapodaci za 366 periodičkih publikacija).

Studentska praksa u Centru za dokumentiranje nezavisne kulture

Na temelju suradnje Centra i Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu u akademskoj godini 2015./2016., studentima Muzeologije i Arhivistike omogućeno je da svoju obaveznu studentsku praksu obavljaju u Centru, i tijekom akademske godine 2015./2016. U programu je sudjelovalo četvero studenata (**Marko Kovačić, Luna Sardelić, Iva Volarević, Amalija Ciprić**), koje je mentorirala **Dunja Kučinac** iz Centra. Tijekom ukupno 240 sati prakse, studenti su upoznati s radom Centra, svim radnim procedurama te kontekstom u kojem djeluje, kao i uvjetima rada nezavisnog arhiva. Savladali su stručne vještine pripreme, razvrstavanja, pohrane i katalogizacije građe, sudjelovali su u prikupljanju građe zagrebačkih organizacija, sređivanju zbirke periodičkih publikacija, knjiga i sitnog tiska, te su sudjelovali u radionici digitalizacije publikacija na book scanneru u Multimedijalnom institutu, na kojoj su upoznati s procesom digitalizacije i obrade digitalne građe, kao i s konceptom javne knjižnice i projektom memoryoftheworld.org. Osim toga, studenti su 29. lipnja sudjelovali u Case study radionici digitalizacije u organizaciji udruge Ured za fotografiju u Galeriji SPOT te u postavljanju materijala iz Centra u izlagачkom prostoru Centra u sklopu konferencije „Otvoreni grad – prema Interkulturnom društvenom centru“ od 13. do 15. listopada 2016. godine, u organizaciji platforme Operacija grad: Upgrade.

Studentska praksa u Centru za dokumentiranje nezavisne kulture

Radijska emisija „Abeceda nezavisne kulture“ na Radio Studentu

Emisiju 'Abeceda nezavisne kulture' od listopada 2014. godine zajednički produciraju i realiziraju Kurziv, Kulturtreger i Radio Student, a cilj joj je prezentirati i problematizirati teme koje su relevantne za nezavisnu kulturnu scenu, a slabo su ili nimalo vidljive u mainstream medijima te nisu dovoljno dostupne mladima koji čine najveći dio slušatelja Radio Studenta. U 2016. godini realiziran je niz emisija kraćeg prezentacijskog formata (15 min) te dužeg, problemskog (45-55 min), a koje su emitirane ponedjeljkom ujutro na Radio Studentu te na kojima je radio tim Radio Studenta (**Andreje Pančur, Sunčana Doričić i Ema Pavlović**) te **Matija Mrakovčić** iz Kurziva i Dunja Kučinac iz Kulturtregera. Cijeli tim zajednički je programirao cijelu sezonu.

Tijekom 2016. godine obrađene su sljedeće teme: Vrapčanski jastuci, Hakirana kultura, Format C, Radionica dokumentarnog veza, Galerija ESCE 90.-91., rad Kristine Leko, Udruga IKS, Zagreb Light Brigade, rad Gorana Martina Štimca, Impulse festival, Motor mijene i alternativni čitateljski klubovi, Cirkorama, 9. Clubture Forum u Vukovaru i uvjeti rada nezavisne kulturne scene, kulturno-društveni centri, Mister Morgen Igora Hofbauera, p_3, Digitalni artefakti i nesigurne mreže, Sedam dana za ženu, Sito(s)tisak: zadružna izložba, Archive as practice, lorgenalle.

Arhiva svih emisija dostupna je na portalu Kulturpunkt.hr u rubrici „Podcast“, stranici Centra za dokumentiranje nezavisne kulture (abcdnk.hr) te na mixcloud stranici Radio Studenta.

Izložba „Nezavisni prostori – prostori nezavisnih“

Izložbu „Nezavisni prostori – prostori nezavisnih“ producirali su 2015. godine Savez udruga Klubtura i Kulturtreger, uz pomoć Kurziva. Kroz arhivske materijale iz Centra te dijelove arhiva usmene povijesti s portala Kulturpunkt.hr, izložba prezentira klubove, društveno-kulturne centre i ostale prostore koje od 1990. do danas akteri nezavisne kulture u Hrvatskoj koriste za rad, njegovu prezentaciju te okupljanje svojih zajednica. Autori izložbe su Dunja Kučinac i **Dejan Dragosavac Ruta**, a prvi put je postavljena u lipnju 2015. godine u Karlovcu u sklopu 8. Clubture Foruma. Nakon Karlovca u 2015. godini izložba je postavljena u Splitu i

Osijeku, a u 2016. godini obišla je još tri grada – Čakovec, Pulu i Vukovar. U Čakovcu je postavljena 11. travnja u prostorima ACT Grupe, a u Puli je postavljena u prostoru Društvenog centra Rojc 27. travnja u sklopu međunarodne konferencije 'Open Spaces for Sharing and Imagination'. U Čakovcu i Puli izložbu su predstavile **Ana Abramović** iz SU Klubtura i Dunja Kučinac iz Kulturtregera. Osim toga, izložba je 7. listopada postavljena i u Radničkom domu u Vukovaru u sklopu programa 9. Clubture Foruma, u suradnji s udrugom VUKA.

Izložba „Nezavisni prostori – prostori nezavisnih“ u Puli.

Javne tribine

U Centru za dokumentiranje nezavisne kulture u klubu Booksu u Zagrebu održan je 2. prosinca otvoreni razgovor o arhiviranju video umjetnosti pod nazivom „Uhvatiti sliku i demokratizirati – tribina o arhiviranju video umjetnosti u Hrvatskoj i regiji“. Sudjelovali su voditeljica izdavačke djelatnosti Hrvatskog filmskog saveza **Diana Nenadić**, multimedijalni umjetnik **Igor Grubić**, direktor filmske kuće Kosovafilma **Gani Mehmetaj**, **Luka Polutnik** iz arhiva video umjetnosti DIVA, koji vodi Centar za suvremenu umjetnost SCCA-Ljubljana i beogradska umjetnica **Isidora Ilić**, a moderirala ga je Dunja Kučinac iz Centra. Govorilo se o zbirkama video umjetnosti u specijaliziranim institucijama i nezavisnim ili privatnim arhivima, o stanju arhiva i zaštiti građe, o načinima suradnje umjetnika i institucija, načinima na koje umjetnici u svom radu koriste dostupnu arhivsku video građu te o otvorenosti tih arhiva za javnost. Razgovor je organiziran u sklopu projekta 'Archive as Practice', provedenog s partnerima SCCA Ljubljana, Kurziv iz Zagreba, SEEcult iz Beograda te Qendra Multimedia iz Prištine.

Otvorenom razgovoru u Zagrebu prethodili su razgovori u Prištini i Beogradu, na kojima je sudjelovala i predstavnica Centra Dunja Kučinac. U Prištini se razgovor održao 28. studenog u prostoru organizacije Qendra Multimedia i u njemu su sudjelovali Gani Mehmetaj, **Ajete Zogaj** iz Narodne biblioteke Kosova, Dunja Kučinac iz Centra za dokumentiranje nezavisne kulture u Zagrebu te **Vesna Milosavljević** iz SEEcult.org, a moderirao ga je **Jeton Neziraj** iz Qendra Multimedia. U Beogradu je razgovor održan 30. studenog u prostoru Galerije

Remont, moderirala ga je Vesna Milosavljević, a sudjelovali su Luka Polutnik, beogradski umjetnici Isidora Ilić i **Zoran Popović** te Dunja Kučinac iz Centra.

Izložbeni prostor Centra za dokumentiranje u sklopu programa konferencije „Otvoreni grad – prema Interkulturnom društvenom centru“

U sklopu konferencije Otvoreni grad – prema Interkulturnom društvenom centru održane od 13. do 15. listopada u staroj vojnoj bolnici u Vlaškoj 87 u Zagrebu u organizaciji mreže Operacija grad: Upgrade, Centar je imao svoj privremeni izložbeni i radni prostor. Tijekom konferencije u prostoru su predstavljeni fizički materijali iz arhiva Centra – plakati, letci, publikacije, časopisi, fanzini, knjige, katalozi – te su bili dostupni za pregledavanje zainteresiranim posjetiteljima konferencije, koje su djelatnici Centra informirali o njegovom radu i aktivnostima. Osim toga, tijekom konferencije su prikupljeni novi materijali za arhiv.

Web stranica Centra za dokumentiranje nezavisne kulture

Tijekom čitave 2016. godine javnost je redovno informirana o radu Centra putem web stranice Centar za dokumentiranje nezavisne kulture. Osim rada Centra, stranica je pratila cjelokupni projekt „Abeceda nezavisne kulture“, objavljivala audio snimke radijskih emisija, fotografije i najave događanja vezanih za rad Centra, kao i relevantnu literaturu te izvore o nezavisnim arhivima u Hrvatskoj i informacije o suradnicima Centra.

Radionica arhiviranja u splitskom Domu mladih

U prostoru Kino kluba u Domu mladih u Splitu, **Miljenka Buljević** i Dunja Kučinac iz Centra za dokumentiranje nezavisne kulture održale su 12. i 13. ožujka radionicu arhiviranja za splitske organizacije nezavisne kulture. Radionica je održana na poziv i u organizaciji udruge queerANarchive, u sklopu projekta Platforma Doma mladih. Radionica je kroz transfer specifičnim praktičnim vještina trebala odgovoriti na potrebu očuvanja organizacijskog sjećanja i sistematiziranja znanja, koju je prepoznao niz splitskih organizacija. Osim prijenosa znanja i vještina o osnovnim arhivskim alatima i procedurama te mogućnostima najefikasnijeg i najekonomičnijeg vođenja vlastitih organizacijskih arhiva, na radionici su se razmatrale i mogućnosti razvoja zajedničkih resursa između zainteresiranih organizacija (arhivski prostor, digitalizacijska oprema itd.).

PORTAL ZA KNJIŽEVNOST BOOKSA.HR

Books.hr je specijalizirana elektronička publikacija za književnost koja djeluje u kontinuitetu od 2007. Ciljevi publikacije su kritičko praćenje suvremene domaće i strane književnosti, te njeno smještanje u aktualni kulturni, društveni i politički kontekst. Našu publikaciju prate redoviti pratitelji književnosti, ali ciljamo na širu publiku, pogotovo mlade čitatelje, jer smatramo da književnost i književno-društvene teme mogu i trebaju biti dio šire društvene svakodnevice.

Da bismo postigli navedene ciljeve, s jedne strane pokrivamo širok opseg domaćih i stranih književnih događanja, kroz analitičke vijesti, najave, intervjuje, video snimke i radio emisije. S druge strane, književnim temama pristupamo kritički, dubinski i iz raznih perspektiva, što postižemo objavom istraživačkih novinarskih tekstova, književnih kritika i preporuka, kolumni i inovativnih literarnih radova.

Na publikaciji radi urednički tim i stalna mreža stalnih suradnika, po organiziranom sustavu koji je pritom otvoren za nove autore i ideje. Publikaciju čine pretežno autorski tekstovi naručeni za naše potrebe.

Održali smo planiranu razinu kritičkog i informativnog sadržaja. Od 1.1. do 31.12.2016. objavili smo 48 književnih kritika recentnih djela iz Hrvatske i regije, 34 intervjuja s književnicima i književnim profesionalcima, 6 dugih istraživačkih tekstova (rubrika "Konkretno o knjizi") i 21 preporuku recentnih izdanja stranih autora na hrvatskom (rubrika "Začitavanje").

U rubrici "Piščev dnevnik", za koju **David Albahari** i **Daša Drndić** pišu tekstove o svakodnevnom životu i radu književnika, objavili smo 25 tekstova. U rubrici "Književne svilarije", u kojoj novinar i književni komparatist **Neven Svilar** polemički analizira društvene i kulturne pojave pomoću književnih i povijesnih primjera, objavili smo 14 tekstova. U rubrici "Pisma Pukovniku", u kojoj nagrađivani književnik **Zoran Pilić** kroz događaje iz fikcionalnog "književnog kombinata" komentira aktualnu kulturnu politiku, objavili smo 25 tekstova.

Informativnu funkciju portala vršili smo tako što smo objavili informacije o 435 novih izdanja, 661 najavu književnih događanja i 337 kratkih analitičkih vijesti.

U povodu "Revije malih književnosti", koju je organizirala Udruga Kulturtreger, tijekom godine objavili smo književne radove 27 autora iz Estonije, Litve i Latvije, redom prve hrvatske prijevode autora koji su već afirmirani u svojim matičnim državama. U rubrici "Ferićeva radionica kratke priče" objavili smo 7 radova neafirmiranih domaćih autora koji su polazili radionicu pisanja kratke priče u organizaciji Udruge Kulturtreger.

Ove smo godine uveli video i audio praćenje književnih događanja, pa smo objavili 3 radio emisije (u suradnji s Radnjom Student) i 4 uređene video snimke o gostovanjima uglednih stranih autora. Uz to, objavili smo 4 kritike i 4 intervjuva prevedene na engleski jezik, s ciljem da u budućnosti dođemo do publike s engleskog govornog područja. S tim ciljem Udruga Kulturtreger surađuje i s britanskom platformom Literature Across Frontiers.

Prema podacima Google Analyticsa, od 1.1.2016. do 31.12.2016., ukupno 253.391 korisnika posjetilo je 606.614 stranica. Premda se po broju čitatelja ne možemo mjeriti s većim medijima koji pišu o dnevnoj politici i popularnoj kulturi, smatramo da je broj posjetitelja relativno visok s obzirom na tematiku. To pokazuje da u Hrvatskoj i regiji postoji jak interes za književnost i književno-društvene teme, te da je naš portal pouzdan medij za takvu publiku. Broj čitatelja je stabilan (osim tijekom ljetnih mjeseci) što pokazuje da imamo stalnu publiku. Posjetitelji u prosjeku provode minutu i 11 sekundi na pojedinoj stranici, što je očekivano s obzirom da dio sadržaja zahtjeva duže čitanje, a dio tek nekoliko sekundi.

Na društvenoj mreži Facebook, korisnički račun naše publikacije ("Portal Booksa.hr") ima preko 2600 pratitelja (porast od oko 30% u odnosu na kraj 2015. godine). Korisnički račun na Twitteru ima preko 3300 pratitelja. Zadovoljni smo brojem čitatelja i njihovim povratnim informacijama (koje dobivamo putem društvenih mreža, komentara na stranici i mailova), ali smatramo da postoji još velik broj potencijalnih čitatelja našeg portala te ćemo nastaviti s našim trudom da dosegnemo nove publike.

The screenshot shows the homepage of booksa.hr. At the top, there's a navigation bar with links for INFO, KRITIKE, AKTUALNO, KOLUMNNE, ZADAĆNICE, AUDIO - VIDEO, KLUB BOOKSA, and ENG. Below the navigation is a date: SRIJEDA, 15.03.2017. The main content area features several news items:

- A large article on the left titled "Obiteljske tajne kultnog filmaša" by F. B., dated 15.03. It includes a small illustration of a family scene and social sharing icons.
- An article below it titled "'Nadrealistički smjeli metafore' Dorta Jagić dobila je 'Goranov vjenac'; a Monika Herceg 'Goran za mlade pjesnike!'" by Blaža Vrabić, dated 14.03. It includes a photo of a book cover and social sharing icons.
- A sidebar on the right titled "PREPORUKE DOGAĐANJA" with information about an event at Booksa Book Club on March 30, 2017, at 18:00.
- Other smaller sections and articles are visible on the left and bottom of the page.

FESTIVAL REVIJA MALIH KNJIŽEVNOSTI – BENELUX

Cilj Revije malih književnosti je skrenuti pažnju i poduprijeti 'male književnosti', odnosno književnosti koje ne nastaju na velikim svjetskim jezicima. Manifestacija već deset godina predstavlja autore koji su u svojim zemljama prepoznati kao snažni kreativni glasovi no čija djela kod nas još nisu prevedena i objavljena. Na ovaj način Revija malih književnosti pomaže ne samo otkrivanju novih i zanimljivih imena već se potiče i afirmiranje književnosti koja možda nema snažan komercijalni potencijal no svakako ima kvalitetu. Važan aspekt Revije malih književnosti je što, osim zagrebačke publike, s autorima i njihovim djelom upoznaje i hrvatske izdavače i prevoditelje te organizatore rezidencijalnih programa za književnike s ciljem da im omogući platformu za potencijalnu suradnju. U proteklih jedanaest godina Revija malih književnosti zagrebačkoj je publici predstavila pisce i spisateljice iz jugoistočne Europe (Bugarske, Rumunjske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne Gore, Kosova, Grčke, Makedonije, Albanije i zemalja Baltika) koji su etablirani u svojim matičnim zemljama, no čija djela nisu prevedena i objavljena kod nas pa su stoga hrvatskoj javnosti potpuno nepoznati.

Revija malih književnosti ove godine je predstavila zemlje Beneluxa: Belgiju, Nizozemsку i Luksemburg. Festival se održao u klubu Booksu u Zagrebu 15. prosinca 2016. godine a na njemu se svojim tekstovima predstavilo 6 književnika iz ove tri zemlje. Pripreme za Reviju malih književnosti počele su u listopadu 2015. godine i trajale do početka prosinca 2016. godine te su uključivale suradnju sa selektorima, književnicima i prevoditeljima, institucijama u ovim zemljama (Wallonie-Bruxelles International u Belgiji i Kulturfabrik u Luksemburgu) kao i u Hrvatskoj (Translab, Belgijска ambasada, Filozofski fakultet u Zagrebu, Filozofski fakultet u Zadru i Knjižnica Silvija Strahimira Kranjčevića).

Revija malih književnosti hrvatskoj je književnoj publici predstavila 10 književnika kroz prijevode u festivalskoj knjizi, te 6 književnika kroz gostovanje na festivalu.

Nizozemske književnike izabrala je prevoditeljica i profesorica na Filozofskom fakultetu u Zagrebu **Gioia Ana Ulrich Knežević**, a preveli **Toni Bandov**, **Josipa Dvoraček** i **Gioia Ana Ulrich Knežević**. U festivalskoj knjizi prijevodima su predstavljeni **Roos van Rijswijk**, **Maarten van der Graaf** i **Karin Amatmoekrim** od kojih su posljednjih dvoje gostovali na festivalu u Zagrebu.

Luksemburške književnike izabrao je **Serge Basso de March** iz kulturnog centra Kulturfabrik u Luksemburgu a preveli su ih prevoditelji Translaba u Zagrebu i to **Željka Gorički, Lea Kovács i Matea Krpina**. U festivalskoj knjizi prijevodima su predstavljeni **Raul Biltgen, Alexandra Fixmer, Nora Wagener i Nathalie Ronvaux** od kojih su posljednje dvije gostovale na festivalu u Zagrebu.

Belgijske književnike iz Valonije izabrao je **Sorin Stan** a iz Flandrije Gioia Ana Ulrich Knežević. Preveli su ih Marina Vidoš uz mentorstvo **Vande Mikšić** sa Filozofskog fakulteta u Zadru, Lea Kovács te **Jurica Oreški**. U festivalskoj knjizi prijevodima su zastupljeni **Nicolas Ancion, Jef Aerts i Gregoire Polet** od kojih su posljednja dvojica sudjelovali na festivalu u Zagrebu.

Za potrebe festivala festivalska knjiga je objavljena u nakladi od 100 primjeraka te distribuirana izdavačima, novinarima u kulturi, urednicima, organizatorima književnih manifestacija i residency programa u Hrvatskoj i regiji.

Revija malih književnosti – Benelux.

KOMUNIKACIJSKI KANALI

Postojeću komunikacijsku praksi, kako za aktivnosti vlastite produkcije tako i za sva ugošćavanja drugih organizacija ili pojedinaca, čine ove komponente: 1) Portal booksa.hr - gdje se objavljaju najave svih događanja u klubu Booksa, portal ima oko 25,000 jedinstvenih posjeta mjesечно, 2) Objave za medije - obavijesti o svim događanjima u klubu pravovremeno se šalju na medijsku mailing listu na kojoj je preko 160 adresa a koja se redovito ažurira, 3) Newsletter za članove kluba - članstvo kluba se tjedan dana unaprijed obavještava o svim događanjima u klubu a newsletter se šalje na preko 9,000 adresa, 4) Facebook stranica - na stranici se redovito najavljaju sva događanja, putem izrade tzv. evenata i putem objave statusa, a stranicu trenutno prati preko 10 700 osoba, 5) Twitter - događanja se najavljaju i putem ove socijalne mreže gdje Booksin profil trenutno prati preko 3300 osoba, 6) Oglašavanje u prostoru - u prostoru kluba postoji velika školska ploča koja se proteže duž cijelog zida a na kojoj se ispisuju najave svih događanja u klubu za naredni tjedan, 7) Izravna komunikacija s korisnicima.

Aktivnosti udruge Kulturtreger popratili su brojni elektronički i tiskani mediji u zemlji (zagreb.info, najboljeknjige.com, Mvinfo, Voxfeminae, Kulturpunkt.hr, tris.com.hr, Culturenet.hr, Novi list, Glas Istre, Nacional, kriticnamasa.com, HDP, pixsell.hr,muzika.hr Globus, Jutarnji, Večernji, Studentski radio, Radio Zaprešić, Plavi 9, Radio Sljeme, Radio 101, H-Alter, Urbancult, Voxfeminae, t-portal...).

Udrugu kulturtreger u 2015. godini financijski su podržali:

Ministarstvo kulture RH

Grad Zagreb, Gradski ured za kulturu, obrazovanje i sport

Zaklada Kultura nova

Agencija za elektroničke medije

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva

Balkans Arts & Culture Fund

Udruga za promicanje kultura Kulturtreger je korisnica institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju i/ili razvoj udruge.